

Reacties voor deze rubriek graag sturen naar: Redactie Vraag en Antwoord, Postbus 198, 6720 AD, Bennekom. Deze rubriek zal vaker geplaatst worden naarmate er meer reacties binnenkomen. De laatste tijd zijn er weer enkele interessante vragen binnengekomen. Hartelijk dank hier voor!

2 (bis). Stuifmeel in zwarte raten

Wat te doen met zwarte raten die vol stuifmeel zitten? P. Elshout uit Susteren reageerde op deze vraag (april). Hij stelt het volgende voor: de stuifmeelraten mogen alleen uit de volken gehaald worden als er nog voldoende stuifmeel in het volk achterblijft. Snijd de stukken waar veel stuifmeel in zit uit de raampjes. Kneed de raten samen tot ballen en bewaar deze in de diepvries. In een drachtarme periode kunnen de ballen gemengd worden met wat honing of een suikeroplossing en als voer gebruikt worden.

7. Gewicht van de moer

Is het waar dat een bevruchte moer zwaarder is dan een onbevruchte moer? (G. de Vries, Echt). Waarschijnlijk wel. In de 'Practische imker' van september 1908 wordt hiervan al melding gemaakt. Onbevruchte koninginnen wegen 150 – 210 mg en bevruchte koninginnen 230 – 300 mg.

8. Reinigingsvlucht van de moer

Gaat een moer op reinigingsvlucht? (P. Veldman). Lensky heeft waargenomen dat moeren een waterige ontlasting op de raat afgeven. Echter, bij de redactie van V & A is het verhaal bekend van een imker die in het voorjaar geknipte moeren voor de kasten op de grond vindt. Het is aannemelijk dat hieraan een poging tot een reinigingsvlucht ten grondslag ligt. Dezelfde imker vertelde ook dat hij in kleine bevruchtingsvolkjes de koningin vaak niet kan vinden omdat zij even weggevlogen is, om weer terug te keren als de kust weer veilig is. Speelziek (Werkboek Bijenhouden par. 19.9) vermeldt het vinden van afgestoken moeren omdat zij na een reinigingsvlucht in een verkeerde kast zijn terechtgekomen.

9. Dracht meten

Als ik bij goed vliegweer naar de enorme bedrijvigheid op de vliegplank kijk, dan vraag ik me wel eens af hoeveel kg stuifmeel en nectar er op zo'n dag binnenkomt. Bestaan hier gegevens over en is dit ook zelf met bescheiden huis-, tuin- en keukenmiddelen te meten? Hoeveel kg water verdampt er 's nachts? (R. van der Torren, Alkmaar).

Bij de redactie is bekend dat o.a. de heer W. Hendriks uit Moergestel hier metingen aan heeft gedaan. De redactie heeft hiervan gegevens van drie volken die een keer per dag gewogen zijn. In de eerste 3 weken van mei is de gemiddelde gewichtstoename respectievelijk 0,38 – 0,52 en 0,76 kg/dag. De absolute gewichtstoename over die periode is respectievelijk 8, 11 en 16 kg. Er zijn dagen bij met een gewichtstoename van 4 kg! Soms treden er (bij slecht weer) gedurende 4 dagen geen gewichtsveranderingen op en een keer is er sprake van een afname van 1 kg in een dag. De redactie V & A is benieuwd of er lezers zijn die ook dergelijke metingen hebben gedaan.

10. Voor- of nazwerm

Eind juni heb ik een grote zwerm geschept. Hoe kan ik zien of dit een zwerm is met een bevruchte of met een onbevruchte koningin? (R.M. Boersma, Heerenveen). Aan de zwerm is dit niet te zien. Het tijdstip in het seizoen geeft een indicatie evenals de grootte van de zwerm. Hoe vroeger in het seizoen hoe groter de kans dat het een voorzwerm (met een bevruchte moer) is en hoe kleiner de zwerm hoe groter de kans dat het een nazwerm is (onbevruchte moer). De voorzwerm zal al na een paar dagen broed aanzetten en de koningin van de nazwerm moet eerst nog op bruidsvlucht. Er bestaat ook een truc om hier achter te komen door een zwart stuk papier of een zwarte doek onder de zwermkieps te leggen. Wanneer er na enige tijd eitjes op het papier of doek gevonden worden, is het een voorzwerm met een leggende koningin.

11. Cubitaalindex

Wat is een cubitaalindex? (F. van der Veer, Arnhem). De cubitaalindex is een raskenmerk dat berekend wordt door de lengte van twee adertjes (a:b, zie tekening) van de bijevleugel te meten en op elkaar te delen. Het meten wordt gedaan door 50 linker- of rechtervleugeltjes in een diaraampje te plakken en de dia te projecteren. De lengte van a en b kan nu met een liniaal gemeten worden en a gedeeld door b geeft de cubitaalindex. (C.I.).

Apis mellifera mellifera (inheemse bij) C.I. = ca. 1,7
Apis mellifera carnica (Oostenrijkse bij) C.I. = ca. 2,3
Apis mellifera ligustica (Italiaanse bij) C.I. = 2,7
 Van Buckfastbijen zijn geen gegevens bekend. Waarschijnlijk is hun cubitaalindex nog 'in beweging'.

